

La millor qualitat d'Ollanta Humala, líder del Partido Nacionalista Peruano i candidat a la presidència en representació de la Unión por el Perú (UPP), no és precisament expressar-se bé en públic. Almenys, així ho van decidir el 78% dels espectadors que el passat diumenge 21 de maig van presenciar l'únic debat televisiu de la segona volta de les eleccions presidencials del Perú, previstes per al diumenge 4 de juny. A parer d'aquesta àmplia majoria, el rival d'Humala, l'expresident Alan García, candidat de l'APRA, va parlar molt millor. A banda d'això, els televidents van considerar que García havia triomfat en els cinc blocs temàtics que es van discutir, de manera que, segons l'enquesta feta per l'empresa Apoyo Opinión, la més prestigiosa del país, un 57% dels televidents enquestats van considerar que el guanyador del debat va ser García.

De fet, l'expectació que va aixecar aquest debat televisiu és una prova més que el Perú es troba davant de l'elecció presidencial més important de les darreres dues dècades. Les últimes enquestes donen un 41% dels vots a García i un 33% a Humala, tot i que la tria entre els dos candidats no és senzilla, com ho mostra l'elevat nombre d'indecisos. Per a uns, l'excomandant Humala és un candidat antisistema, excessivament populista i molt influït pel president veneçolà Hugo Chávez. Alan García, per la seva banda, de tendència socialdemòcrata, és vist amb una certa desconfiança per molts electors, sobretot perquè encara recorden els cinc anys que va ser president del Perú i que, l'any 1990, va acabar fugint del país enmig d'un escàndol de corrupció.

Per tant, tot i l'avantatge d'Alan García en les enquestes, encara no hi ha res decidit. Luis Benavente, director del Grupo de Opinión Pública de la Universidad de Lima, recordava fa uns dies en unes declaracions fetes al diari peruà *La República* que en la primera volta de les eleccions, celebrades l'abril passat, un 24% dels electors va decidir el seu vot al llarg de la setmana prèvia. Segons aquest expert, gràcies al debat televisiu, Humala va refermar els seus electors de la primera volta i, a més, va aconseguir fer forat entre els indecisos. Un altre polític, Martín

A la caça de l'indecís

El proper diumenge, 4 de juny, el Perú afronta la segona volta de les eleccions que han de rellevar de la presidència Alejandro Toledo. El candidat més ben situat, amb el 41% dels vots, segons les darreres enquestes, és Alan García, que ja va dirigir el país en la segona meitat dels anys vuitanta. Enfront seu, Ollanta Humala, amb un discurs indigenista, nacionalista i un 33% de suport, proposa orientar el país en la línia de Bolívia i Veneçuela. Una victòria d'Humala, de ben segur, representaria un bon cop de mà a l'Amèrica contrària als Estats Units.

Tanaka, de l'Instituto de Estudios Peruanos, considera, en canvi, que després del debat García té totes les de guanyar, ja que va mostrar-se com el candidat que representa el canvi responsable que aconseguirà el suport del vot conservador, molt preocupat per la proposta radical d'Humala. De fet, una de les preguntes que a hores d'ara es fan els experts és saber d'on ha sortit el suport actual que té García, tenint en compte que a principi d'abril, abans de la primera volta, totes les enquestes el donaven com a perdedor de la segona,

fos quin fos el seu rival. És molt probable que el suport que va rebre en aquell moment la candidata conservadora Lourdes Flores, tercera en la primera volta, hagi passat a eixamplar el percentatge de la intenció de vot de la candidatura d'Alan García.

Posicions antagòniques. Al llarg del debat televisiu del diumenge 21 de maig, Humala va dir que si surt escollit el seu govern, reduirà els preus dels combustibles en un 30% i el del gas domèstic en un 25%. A més, Humala

Ollanta Humala, a l'esquerra, i Alan García, en la recta final de la campanya de les eleccions presidencials del Perú.

va afirmar que revisarà el Tractat de Lliure Comerç amb els Estats Units (TLC), recentment signat per l'actual president, Alejandro Toledo, i també els contractes amb les empreses multinacionals que no contribueixen al benefici del país. "Revisarem els contractes amb les multinacionals per rescatar els nostres recursos naturals", va dir Humala, en una línia que recorda la política que ha adoptat Evo Morales a Bolívia. Per la seva banda, Alan García va prometre governabilitat sense grans canvis. "El canvi vindrà amb el creixement econòmic, amb la inversió nacional i estrangera", va dir García, tot afirmant que amb un eventual govern seu el PIB del Perú creixeria un 7% anual.

Sigui com sigui, les promeses dels dos candidats al llarg del debat no van acabar de convèncer els experts. L'economista peruà Eduardo Morón assenyalava l'endemà al diari *El Comercio* que el debat va ser artificial i que cap dels dos no va explicar amb detall com finançarien les seves propostes. Segons Morón, la proposta de reduir el preu dels combustibles proposada per Humala és efectista i irreal. "Hi ha moltes despeses que probablement són majors i més fàcils de reduir que la dels combustibles, sense perjudici dels ingressos fiscals", va dir. Aquest economista, a més, considera que la proposta de García de reduir els salaris dels funcionaris representaria deixar el país sense una administració pública de qualitat. L'opinió general de Morón, la comparteix un altre economista pe-

ruà, Efrain Gonzales. "Gairebé no hi va haver debat; tots dos van parlar d'allò que ja es coneixia sobre els seus plans de govern i no van donar cap contrapunt sobre temes essencials, com el model econòmic", va explicar Gonzales al mateix diari.

L'ombra de Fujimori. Tanmateix, la qüestió que més ha enrairit els dies previs a la segona volta de les eleccions presidencials peruanes ha estat l'aparició en escena de Vladimiro Montesinos, assessor de l'expresident Alberto Fujimori. Montesinos va declarar que la rebel·lió que havia protagonitzat Ollanta Humala l'any 2000 en una regió del Perú, quan era comandant de l'exèrcit, va ser una farsa per facilitar la seva fugida. Durant el debat i els dies posteriors, Humala no es va estar d'acusar García d'haver pactat amb Montesinos perquè fes aquestes declaracions. De fet, aquesta rebel·lió d'Humala és un dels seus punts foscos, ja que el vinculen amb una suposada violació dels drets humans. En aquest sen-

tit, l'exdefensor del poble del govern d'Alejandro Toledo, Walter Alban, manifestava la setmana passada al diari *El Comercio* la seva preocupació pel fet que García no inclogués el tema dels drets humans en el debat; tema que, al seu parer, Humala va tractar millor. Segons Alban, Humala va anar més lluny en certes propostes i va superar García en el debat. "Humala va fer una referència concreta a la reforma del poder judicial i a la decisió de donar suport i executar les recomanacions de la comissió de la veritat."

Ara per ara, doncs, l'objectiu d'Alan García i d'Ollanta Humala és recollir el 37,8% dels vots que en la primera volta van donar suport als altres vint-i-tres candidats que es presentaven. En aquest sentit, Lima, la capital del Perú, es convertirà aquests dies en un veritable camp de batalla electoral, no debades, el 60% dels seus habitants no van votar cap dels dos candidats en la primera volta.

Xevi Camprubí

LA FESTA I L'ART

Exposició del 25 de maig fins al 18 de juny

IMMIGR-ART

LA FESTA I LA MÚSICA

Dia 3 de juny a les 23 hores
Lloc: Pl. de l'Església.

LARRY MARTÍN BAND
JAZZ & BLUES

CONFERÈNCIES

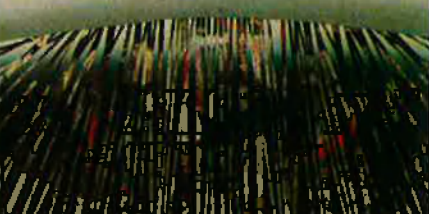
Dia 4 de juny
José Antonio Marina i Maria de la Vàlgoma

Dia 6 de juny
Vicent Camps

Dia 7 de juny
Espido Freire

CONVIURE.COM?

11a FESTA DEL LLIBRE
del 2 al 9 de juny de 2006
Sala Pintor Jover
MURO

Dia 8 de juny
Manolo Molins

Dia 9 de juny
Antonio Gómez Rufo

Lloc: Centre Cultural de la Vila, Sala Pintor Jover